

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Felelős szerkesztő:
KOLLÁNYI ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félre 5 K., negyedévre
2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos pettsor egyszeri közlésnél 8,
többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész
évre 16 korona. — Nyílt-tér: pettsora 40 fillér.

A kezeség, mint jövedelmi forrás.

Azok, kik szükes és kényszerítő anyagi körülmények közt vivják erőt, életet pusztító csatájakat a mindennapi élettel, s akik épen ezen helyzetükből kifolyólag kénytelenek kölcsönhöz folyamodni, akár, hogy ennek segítségével még egy ideig lebeghesenek a felszínen, mielőtt teljesen elmerülne, vagy a mi sokkal jobb, ennek segítségével új alapot teremthessenek ingadozó lábuk alá s talán nehéz küzdelem arán, de vagyoni helyzetökben az egyensúlyt helyreállíthatják: mindnyájan ismerik a kezeset, a hatalmas tényezőt, akitől nem csekély mértékben függ az, hogy a kért kölcsön folyósítatik a kérelmező nevére.

Tagadhatatlan, igen sok család köszöni már ingadozó anyagi, erkölcsi jólétének újból való megerősödését a jólelkű, áldozatkész kezesnek. Nagyon sok könyvet törült le, nagy fájdalmakat enyhített, gyógyított meg már a kezes jószívűsége. És bizony sokszor mindezekért rut hálátlanság a jutalmuk; nem ritkán azonban súlyos anyagi veszteség is.

Ide tartozik a kezeseknek az a fajta, akik minden anyagi haszon reménye nélkül, csupán azért vállalnak obligót, hogy szorult helyzetben lévő embertársukon segítsenek; akik csu-

pán csak veszíthetnek, a nyereség reménye nélkül.

A kezesek természetrajzában azonban akadunk egy másik fajtára is, a melyről alább akarunk megemlékezni s a mely vállajhoz tartozók sok egyebek közt abban is különböznek az előbbiektől, hogy ők sohasem veszíthetnek, de mindig nyernek. Ezek valószínűsége uzsorát üznek a kezeségből, mert hiszen saját önző érdekekben kihasználják embertársaik szorult anyagi helyzetét.

Vigyünk csak egy kis világosságot ebbe a dologba.

Általánosan és országsszerint ismert és érzett a közgazdasági téren mutatkozó rendkívül kedvezőtlen állapot. Különösen szembetűnő ez a mi vidékünkön, hol a fillokszera pusztítás által okozott károk, a rekonstruálással járó nagy költségek, különböző elemi csapások s egyéb körülmények folytán az anyagi jólét bizony nagyon alacsony fokra szállott le.

Amilyen mértékben pusztult, vészelt a tényleges vagyon, olyan mértékben növekedett a minus, az adósság. Ámde még adósságot sem csinálhat minden ember saját erejéből, tehát igen sok esetben volt és van szükségük a nyomasztó anyagi körülmények közt élő embertársaiknak a kezes közbenjárására, jó nevének, jól rendezett anyagi helyzetének varázshatalmára.

Azt az előnyt azonban, melyet a kezesnek per zügyi körökben jó hangzásu neve biztosít számára, sok kezes igen ügyesen tudja a mi vidékünkön felhasználni saját anyagi érdekében.

Ezek nagyon jól kamatoztatják — nevüket.

Ha e téren egy kissé vizsgálódunk, bámulva tapasztaljuk, hogy több községben majdnem mindig ugyanazon nevek szerepelnek kezesek gyanánt.

Az első látszatra kész az ember az őszinte elismerés adóját leróni e kezesek iránt, kik talán anyagi kockázattal, önzetlenül, jószívűségből, csupán a szorult helyzetben lévő embertársuk iránt való könyörületből adják nevüket segítségül.

Ez azonban roppant nagy tévedés. A kezeseknek ez a fajta csak az esetben vállal kezeséget, ha az ő részéről ez semmitféle kockázattal nem jár. Könnyen teheti ezt, ismervén a hozzáfordulók anyagi helyzetét. Ha tehát e tekintetben aggodalmi nincsenek, aláírását nem tagadja meg, ha egyébként a hozzáforduló elfogadja feltételeit. Ezek a súlyos feltételek a legtöbb esetben — a szorult helyzetben lévő ember mire nem képes? — elfogadtatnak.

Ilyen, — szinte lehetetlen — kikötés az, hogy aláírja a váltót, ha az adós ezért a szíveségért egy hétig

TÁRCSA.

A fehér rózsák.

Meyer—Thyessenhausen Anna után **
A „Tapolczai Lapok” eredeti tárcza.

Gyönyörű enyhe tavasz nap volt. A hullaház ablakánál a csendes temetőben egy fiatal ember állott. Könnytelen szemekkel bámult az üvegablakon át egy holttestre, mely illatos májusi gyöngyvirágok közé volt kiterítve s égő gyertyák fényétől beragyogva feküdt előtte. A holttest egy kedves nő volt, kinek szép arczvonásait még a halál sem ékteleníté el. Gyönyörű szempillái lágyan és teljesen lezárták kedves hűséges szemeit s halvány ajkai körül az édes mennyei béke vonása ült. Viaszsárga kis kezei buzgón szoriták a feszületet s a halott szíve fölött egy gyönyörű csokor fehér rózsát diszelve, melyet az ifju tett reá végső bucsuzásul, mert ő volt az elhunyt jegyese, az pedig a falu leggazdagabb emberének egyetlen leánya.

A következő hónapban kellett volna lakodalmaikat ünnepelni s ekkor jött a kéréselhetlen halál s az ifjut megfosztá menyasszonyától, Máriától.

Égő, könnytelen szemekkel s fájdalomtól kimerült arccal nézett a halottra.

Azután jöttek a többi résztvevők és a lelkész. A koporsót levették a ravatalról s a fedelelet rászegették. A lelkész beszentelte a hullát, hat fehér ruhás hajadon, az elhuyt barátai vitték a koporsót, mely mögött a fájdalomtól megtört szülők és a jegyes halad-

tak, követve a falu majdnem összes lakóitól, mert a szelid, csendes Máriát mindenki szerette. Mikor a sírhoz értek, a lelkész erősen szívhez szóló beszédet mondott, az iskolás gyermekek igen szépen, meghatóan énekeltek, azután a koporsót leeresztették, elföldelték.

A gyászolók hazamentek, csak Bandi, a halott jegyese ült le a sír mellé egy padkára, s kezeit összefonva mereven bámult maga elé.

Igy alkonyodott reá a nap. Erős vöröses fény borult a szomszédos hegyeken s a bucsuzó nap utolsó sugarait bocsátá a temetőre. Aranyos fénye beragyogá a gazdag díszítésű kereszteteket, melyek a magas gyeplőben félig elfedve, csendes lakóik nevét jelzik. Az esti szellő lágyan átsuhant a régi hársak között a sírok fölött s szórta a fehér hársvirágot a koszorúkkal ékesített sírhalmok fölé.

Azután éj lett. Bandi nem hallotta az esti haragszó szelid, lágy hangját, mely a falu templomának tornyából oly vigasztalólag szólt; nem hallotta a fülemile epedő panaszát, mely a hárs dus virágu ágain kedves dalát zengé; fülében csak a búcsuszavak visszhangzottak, miket elhunyt jegyese halála előtt lágy, reszkető hangon sutogott hozzája. „Ne felejtis el édes Bandim, — a viszontlátásig, ott fönt az égben.”

Igy tündődött, gondolkodott, mignem a temetőkapolna toronyára éjfél ütött. Az ezüsttiszta hang lágyan reszketett keresztül a szendregő virányon. Ekkor hirtelen zaj támadt a kápolna mellett sötétlő ciprusok között, hol a falu mellett már rég romokban heverő vár

egykori urának kihalt nemzetsége nyugodott, s árnyékából fehér alak emelkedett ki, mely mindig közelebb és közelebb lépett.

Most Bandi előtt haladt el. A teljes hold fényénél megpillantá az ifju arczot. Egy pillanatra megborzadt. A halál volt az fehér köpenyben, csontos kezében a kaszával. A sírok között ide-oda járkált.

Bandi nem félt. Előtte a halál csak rabló volt, ki jegyését elragadá s rá nézve a halál csak boldogság lett volna, mert az eltávozzal ismét egyesülhetne. Azért bátran utjába állott.

A halál bámulva nézett föl, mert megszokta, hogy mindenki fut előle. „Mit akarsz tőlem? — kérde.

— Szeretnék meghalni.

A halál ráta fejét. — A te órád még nem jött el. Előbb pedig nem vihetlek magammal.

— Akkor hát add vissza jegyesemet.

— Azt sem tehetem meg. Aki meghalt, az nem élhet ismét.

De Bandi kért, könyörögni kezdett. Elinté a halál csak gúnyosan mormogott. Megszokta már az ilyen panaszt és kérest. Hány-szor ragadta már el a menyasszonyt jegyestől, az egyetlen gyermeket anyjától, az apróságoktól a gondos apát, az országtól szeretett fejedelmét! Hogyan sirtak, jajgattak az emberek, de ő hideg, érzéketlen maradt!

Azonban egyre nagyobb részvétellel hallgatta Bandi bánatos könyörgését. Valami olyan volt az ifju kérésében, mi őt szelidebbé, lágy szívűbbé hangolá. Hosszasan gondolkodott s azután mondá: Nos hát jé velem, talán teljesíthetem kérésedet. Azután meg-

neki ingyen dolgozik. A váltó száz koronáról szól, — ezután fizet az adós a takarékpénztárnak 8 koronát kamat fejében. Ezenkívül 6 napon át kezésénél ingyen dolgozik hálából, hogy az neki a kölcsönt kieszközölni segítette. Átlagos napszám — mondjuk — 1 korona 20 fillér mellett ez 7 korona 20 fillért tesz ki. A kezesnek azonban van esze, hogy épen a legdrágább munkaidőben szolgáltatassa le a 6 napot s így az ingyen szolgáltatott napszám értéke könnyen 10-12 koronára is emelkedhetik. A takarékpénztár pénzének használata fejében kap 8 koronát, a kezes pedig eme közgazdasági tevékenységeért 7-12 koronát, amivel a szegény adós talán adóját törleszthette volna, vagy a 100 koronának kamatát fizette volna ki stb. A törvényes kamat mellett fizet tehát még ugyanannyit, vagy még többet a kezesnek akkor, midőn városunk egyik közgazdasági tevékenységéről ismert lakosa azt mondta nemrég, hogy a mai hitelviszonyok mellett képtelenség kölcsönpenzzel gazdálkodást folytatni. Már pedig az adósoknak e neme majdnem kizárólag a kisebb gazdálkodók sorából kerül ki. Hogyan képzeljük tehát, hogy az a szegény ember boldogulhasson? E körülményekből természetesen foly, hogy míg ezek a kezesek folyton gyarapodnak, tollasodnak, áldozataik egyre lejjebb csuszának a lejtőn, míg lábuk alól kisiklik ez utolsó darab föld, udvarukon megperdül a dob s nem marad más számukra a vándorbotnál, mely elkiseri őket a remélt jobb hazába.

Merő igazság, hogy a kezes csak annak ir alá, aki ezért hozzafordul; csak annak tesz szívességet, aki erre felkéri. De az is igaz ám, hogy az uzsorás is csak annak ad kölcsönt, ki ezért felkeresi; csakis ilyennek teszi meg azt a szívességet, hogy törvénytelen kamat mellett zavarából

kisegíti és mégis, ha a dolog nyilvánosságra jut, a törvény nem irgalmaz neki, holott ő — felfogása szerint — csak szívességet teljesített. Uzsorásnak kell minősíteni az olyan kezeset is, aki embertársa szorult anyagi helyzetét kihasználva nevét oly kamatozóan bérbeadja. Viszont minden lehető el kell követni arra nézve, hogy ezek a szegény adósok ez uzsorások karmai közül kiszabaduljanak.

Eme valóban gyakorlati szociális kérdés megoldásában minden társadalmi tényezőnek önzetlenül közre kell működnie. Ha ez ereeményre nem vezetne, a törvény kérelhetetlen szigorával kell az uzsorának e nemét megszüntetni.

KÖZGAZDASÁG.

Készítsünk komposztot.

A komposzt egyike a legértékesebb trágya-féléknek, amely tápláláló anyagokban szerlelt gazdag s így természetesen hatása kiváló. Daczára e jó tulajdonságának, nagyon kevés gazdaságban készítik, holott minden udvaron akadnak anyagok, melyek másként egyáltalán nem értékesíthetők. Ilyenek mindennemű növényi, vagy ásványi hulladékok, szőr, szarudarabok, vér, csontok, hullák, rothadt növényi részek, burgonya vagy répa, falomb, gyomok, fahamu, háziszemet, stb. Mindezen anyagok több vagy kevesebb növényi tápanyagot tartalmaznak s így megfelelő kezelés után nagyon értékes trágyává alakíthatók át a komposztelepen, de hogy ez sikerüljön, föltétlenül szükséges, hogy megfelelő módon kezeltessek, mert enélkül csak szemét lesz belőlük.

A komposztelepet célszerű félreeső, de a lakóházhoz közepes távolságra létesíteni, hogy a legcsökélyebb hulladékanyag is odahordható legyen. Szükséges, hogy a nap, eső és fagy, szóval minden elmálást és rothadást elősegítő tényező érvényesíthesse hatását a telepre, mely hosszukás négyzet alakban rakandó. Ha bőven áll hely rendelkezésünkre, akkor 1—1/3—3 láb magasságban rakandó, mert így ekevel is átforgatható, különben pedig rakható magasabbra is, de ez esetben kézi erővel forgatandó meg, ami nem nagy baj, mert erős időben a cseléderő elégszer

ráter a forgatást eszközölni. A komposztelepre hordott anyagok rétegletesen rakandók, minden egy lábnyi komposztra fél lábnyi föld hordandó, a komposztnak pedig minden rétege — a bomlás elősegítése céljából — foszforsavas gipszszel vastagon behintendő. Az egész komposztelep azután évente kétszer háromszor átforgatandó, átkeverendő, hogy az egész tömeg laza maradjon. Amennyiben fölsőlegns trágyalé van, annak felhasználása is ajánlatos a komposztelepen, mert igen helyes, ha az nyirkosan tartatik. Az így kezelt komposztban két év alatt jól elrothadnak a reá hozott anyagok s akkor, amikor egész tömegében eléggé egyöntetűnek látszik, akkor kihordható, az kertekben és szőlőben, továbbá réten vagy szántóföldön egyaránt jól felhasználható. Kat. holdanként minőség szerint 150—180 métermázsát lehet belőle alkalmazni.

A tengeri termeléséhez.

Keves növény van, amelynek trágyaigénye oly nagy volna, mint a tengerié, mert bátran elmondhatjuk, hogy ugy minősége, valamint mennyisége a trágyázás arányában növekedik és annak arányában csökken. A talajokban azonban általában nem válogatós, mivel megerem a legkülönbözőbb talajnevekben is, csak azok soványak, tápanyagokban szegények ne legyenek. Igen jól termelhető friss törésekben is, mivel ezen talajnekek rendszerint növényi tápanyagokban gazdagok szoktak lenni, ha pedig elegendő tápanyaggal rendelkezik a tengeri, akkor már a föld vad állapota nem akadályozza fejlődésében. A különböző tengeri fajták azonban e tekintetben nem mind egyformák, mert vannak egyes igényesebb félések, amelyekről mindezek nem állíthatók. A tengeri trágyaszükséglete nagy és bátran trágyázhatunk alá minden káros hatás nélkül, mivel az istállótrágya a minőségre káros hatással nincsen, mennyiségét pedig csak fokozza. Friss istállótrágyával azonban mégse trágyázzunk alá, mert az ugyan nem állítható, hogy káros hatással lenne fejlődésére, hanem a friss istállótrágya még nem tartalmazza a növényi tápanyagokat olyan alakokban, hogy azok könnyen felvehetőek lennének, mivel hogy az ilyen legyen, bizonyos olynemű bomlásokon kell keresztül mennie, amelyek kémiai változásokat idéznek elő abban. Az érett istállótrágya hatása egészen más, tápanyagai könnyebben felvehetőek s aránylag sokkal kevesebbre van szükség ebből, mint a friss istállótrágyából egy és ugyanazon

fogta az ifju kezét s nyilgyorsan lebbentek fölfelé. Magasan a városok s falvak fölött lebegtek. Mélyen alattuk terültek el a homályos erdők s mint fénylő kis csillag csillogott az örökfény a kolostortemplomból föl a magasba. Majd mint kis pontok tüntek föl a hegyek, mélyen alattuk kering a kora hajnalpirban a saskeselyű s a levegő mindig ritkább és ritkább lón, úgy, hogy Bandit a fuladás fenyegette.

Végre megálltak. Fekete kapun léptek be egy mérhetetlen nagy kertbe, melyben ezer-nyi ezer virág volt a legkülönfélébb csoportosításban egymás mellett növe. Itt pompás fehér rózsák hajolnak a sötét, selyemszerű császárszakálra, amott dús virágú szelenczék borulnak az illatos ibolyára s ragyogó pargoniák virulnak violaszínű verbenák mellett.

„Ez az én kertem, mondá a halál. Mikor egy-egy ártatlan gyermek meghal a földön, egy-egy virágot ültetek ide. Ha viszontlátni akarod jegyesedet s visszavinni a földre, akkor előbb keresd ki a virágot, melyet ide-ültettem halálakor. Három kérdést intézhetsz hozzám s erre három napot engedek neked. Ha megtalálsz az igazi virágot, akkor visszakapod Máriát, ellenkezőleg egész életedre elveszítetted őt. Azért légy okos. Most azonban visszatérek a földre, sok dolgom van ott.”

E szavak után eltűnt a halál. Magányosan állt most Bandi a végtelen nagy kertben. Belátta, hogy majdnem teljes lehetetlen az igazi virágot megtalálnia. De azért nem akarta a dolgot megkísérletlenül hagyni. Így egyik virággyótól a másikhoz ment. Ott a ragyogó

virágpompában álló csudaszerű kaktusznál, a dúsán viruló, az illatot lehelő narcisznál el nem tudta képzelni, mire való Máriának ez a csudálatos szinpompa, ez az elbűvölő virágillat.

Azonban amott túlról virul az aranyos kankalin, a gyengéd, a bájos nefelejts. Egyike a két virágocskának bizalmasan intett feléje. S mikor másnap a halál megjött s őt megkérdezte, vajjon megtalálta-e a virágot, félve és remélve kérdezte: „Talán ez a nefelejts az?”

A halál tagadólag rázta fejét. „Ez a te kis elhalt nővéred virága” — mondá.

Bandi ismét egyedül maradt s ismét tova bolyongott a kertben. Reménye már csökkent, mikor egy kis gyengéd gyöngyvirágot megpillantott. Lágyan lebben az enyhe zefír a kerten keresztül és elbűvölően hallatszott feléje a fehér virágkehelyből: „Isten hozott édes Bandim!”

Ez bizonyára ez a keresett virág. Mikor azonban a halál másod napon megjött, ismét csak így szólott: „Nem ez az; ez a te elhunyt édes anyád virága.” S erre eltűnt.

Vigasztalanul bolyongott az ifju a harmadik napon köröskörül a kertben. Lehetetlen volt a keresett virágot megtalálnia. Egy óra múlva jött a halál s akkor az ő kedvesét elveszti örökre. Ekkor édes illat áradt feléje. Fejét a fehér rózsabokorba rejté, mely ott egyik sarokban elrejtve virult. Fájdalma mindjobban enyhült. Ugy érte, mintha az illatos fehér rózsák épen oly megnyugtató hatással volnának lelkére, mint a minőt kedvesének, szelíd, sötét szeméi egykor reá gyakoroltak.

Ah, ez a virág varázsa volt, melyet ravatalán keblére helyezett!

Ez a virág boldogabb napok emlékét kelté föl.

Gyengéden bevé reszkető kezébe az egyik rózsát. Mélyen meghatva tekintett a fehér illatos kehelybe, azután térdre rogyott s hangoosan zokogva kiáltott föl: „Megtaláltam Mária virágját.”

A virágkehelyében egy könnyesepp ragyogott s a könyvből egy kedves leányarc mosolygott feléje nagy sötét szemével — Mária. Mikor Bandi föltekintett, a halál ott állt előtte.

— Az idő letelt, — mondá a halál.

— Megtaláltam, — mondá az ifju. Odanyújtotta a virágot s a képet megmuttatta a halálnak.

— Igen, ez az igazi, — szólta a halál helybenhagyólag. — Ez egyike azoknak a fehér rózsáknak, miket végső bucsuzásul te adtál neki.

— Azonban hogyan jutott az ő kedves arczképe ide? — kérde az ifju. — Ilyet én semmiféle virágban nem láttam

— Megmondom. Mikor én az ő lelkét a rideg földről elhoztam, hogy őt a menybe vigyem, elhoztuk a rózsát is. Utközben letenkintettünk a temetőbe s láttuk a te mély fájdalmadat. A leányka sirt, mikor látta, hogy mennyire szenvedsz. Egy csepp könnye beleesett a virág kehelyébe s a könyben volt az arczképe. Most azonban jöjj, elviszlek az örök hazába.

Erre föllebegtek a szép fényes magasba. Eljutottak az arany kapuhoz, mely messze ragyogott s világított. Itt a halál megállott.

neki ingyen dolgozik. A váltó száz koronáról szól, — ezután fizet az adós a takarékpénztárnak 8 koronát kamat fejében. Ezenkívül 6 napon át kezésénél ingyen dolgozik hálából, hogy az neki a kölcsönt kieszközölni segítette. Átlagos napszám — mondjuk — 1 korona 20 fillér mellett ez 7 korona 20 fillért tesz ki. A kezesnek azonban van esze, hogy épen a legdrágább munkaidőben szolgáltatassa le a 6 napot s így az ingyen szolgáltatott napszám értéke könnyen 10-12 koronára is emelkedhetik. A takarékpénztár pénzének használata fejében kap 8 koronát, a kezes pedig eme közgazdasági tevékenységeért 7-12 koronát, amivel a szegény adós talán adóját törleszthette volna, vagy a 100 koronának kamatát fizette volna ki stb. A törvényes kamat mellett fizet tehát még ugyanannyit, vagy még többet a kezesnek akkor, midőn városunk egyik közgazdasági tevékenységéről ismert lakosa azt mondta nemrég, hogy a mai hitelviszonyok mellett képtelenség kölcsönpénzzel gazdálkodást folytatni. Már pedig az adósoknak e neme majdnem kizárólag a kisebb gazdálkodók sorából kerül ki. Hogyan képzeljük tehát, hogy az a szegény ember boldogulhasson? E körülményekből természetesen foly, hogy míg ezek a kezesek folyton gyarapodnak, tollasodnak, áldozataik egyre lejjebb csuszának a lejtőn, míg lábuk alól kisiklik ez utolsó darab föld, udvarukon megperdül a dob s nem marad más számukra a vándorbotnál, mely elkiseri őket a remélt jobb hazába.

Merő igazság, hogy a kezes csak annak ir alá, aki ezért hozzafordul; csak annak tesz szívesseget, aki erre felkéri. De az is igaz ám, hogy az uzorás is csak annak ad kölcsönt, ki ezért felkeresi; csakis ilyennek teszi meg azt a szívesseget, hogy törvénytelen kamat mellett zavarából

fogta az ifju kezét s nyilgyorsan lebbentek fölfelé. Magasan a városok s falvak fölött lebegtek. Mélyen alattuk terültek el a homályos erdők s mint fénylő kis csillag csillogott az örökkévaló kolostortemplomból föl a magasba. Majd mint kis pontok tűntek föl a hegyek, mélyen alattuk kering a kora hajnalpirban a saskeselyű s a levegő mindig ritkább és ritkább lón, úgy, hogy Bandit a fuladás fenyegette.

Végre megálltak. Fekete kapun léptek be egy mérhetetlen nagy kertbe, melyben ezernyi ezer virág volt a legkülönfélébb csoportosításban egymás mellett növe. Itt pompás fehér rózsák hajolnak a sötét, selyemszerű császárszakálra, amott dús virágú szelenczék borulnak az illatos ibolyára s ragyogó perlagoniák virulnak violaszínű verbenák mellett.

„Ez az én kertem, mondá a halál. Mikor egy-egy ártatlan gyermek meghal a földön, egy-egy virágot ültetek ide. Ha viszontlátni akarod jegyesedet s visszavinni a földre, akkor előbb keresd ki a virágot, melyet ide ültettem halálakor. Három kérdést intézhetsz hozzám s erre három napot engedek neked. Ha megtalálsz az igazi virágot, akkor visszakapod Máriát, ellenkezőleg egész életedre elveszítetted őt. Azért légy okos. Most azonban visszatérek a földre, sok dolgom van ott.”

E szavak után eltűnt a halál. Magányosan állt most Bandi a végtelen nagy kertben. Belátta, hogy majdnem teljes lehetetlen az igazi virágot megtalálnia. De azért nem akarta a dolgot megkísérletlenül hagyni. Így egyik virággyűjtőtől a másikhoz ment. Ott a ragyogó

kisegíti és mégis, ha a dolog nyilvánosságra jut, a törvény nem irgalmaz neki, holott ő — felfogása szerint — csak szívesseget teljesített. Uzorásnak kell minősíteni az olyan kezeset is, aki embertársa szorult anyagi helyzetét kihasználva nevét oly kamatozóan bérbeadja. Viszont minden lehető el kell követni arra nézve, hogy ezek a szegény adósok ez uzorások karmái közül kiszabaduljanak.

Eme valóban gyakorlati szociális kérdés megoldásában minden társadalmi tényezőnek önzetlenül közre kell működnie. Ha ez ereményre nem vezetne, a törvény kérelhetlen szigorával kell az uzorának e nemét megszüntetni.

KÖZGAZDASÁG.

Készítsünk komposztot.

A komposzt egyike a legértékesebb trágya-féléknek, amely tápláló anyagokban szerlelett gazdag s így terméskozó hatása kiváló. Daczára e jó tulajdonságának, nagyon kevés gazdaságban készítik, holott minden udvaron akadnak anyagok, melyek másként egyáltalán nem értékesíthetők. Ilyenek mindennemű növényi, vagy ásványi hulladékok, szőr, szarudarabok, vér, csontok, hullák, rothadt növényi részek, burgonya vagy répa, falomb, gyomok, fahamu, háziszemét, stb. Mindezen anyagok több vagy kevesebb növényi tápanyagot tartalmaznak s így megfelelő kezelés után nagyon értékes trágyává alakíthatók át a komposztelepen, de hogy ez sikerüljön, föltétlenül szükséges, hogy megfelelő módon kezeltesse, mert enélkül csak szemét lesz belőlük.

A komposztelepet célszerű félreeső, de a lakóházhoz közepes távolságra létesíteni, hogy a legcsökélyebb hulladékanyag is odahordható legyen. Szükséges, hogy a nap, eső és fagy, szóval minden elmúlást és rothadást elősegítő tényező érvényesíthesse hatását a telepre, mely hosszukás négyzet alakban rakandó. Ha bőven áll hely rendelkezésünkre, akkor 1—1/3—3 láb magasságban rakandó, mert így ekével is átforgatható, különben pedig rakható magasabbra is, de ez esetben kézi erővel forgatandó meg, ami nem nagy baj, mert esős időben a cseléderő elégszer

ráér a forgatást eszközölni. A komposztelepre hordott anyagok rétegzetesen rakandók, minden egy lányi komposztra fél lányi föld hordandó, a komposztnak pedig minden rétege — a bomlás elősegítése céljából — foszforsavas gipszszel vastagon behintendő. Az egész komposztelep azután évente kétszer háromszor átforgatandó, átkeverendő, hogy az egész tömeg laza maradjon. Amennyiben fölöslegnek trágyalé van, annak felhasználása is ajánlatos a komposztelepen, mert igen helyes, ha az nyirkosan tartatik. Az így kezelt komposztban két év alatt jól elrothadnak a reá hozott anyagok s akkor, amikor egész tömegében eléggé egyöntetűnek látszik, akkor kihordható, az kertekben és szőlőben, továbbá réten vagy szántóföldön egyaránt jól felhasználható. Kat. holdanként minőség szerint 150—180 métermázsát lehet belőle alkalmazni.

A tengeri termeléséhez.

Kevés növény van, amelynek trágyaigénye oly nagy volna, mint a tengerié, mert bátran elmondhatjuk, hogy ugy minősége, valamint mennyisége a trágyázás arányában növekedik és annak arányában csökken. A talajokban azonban általában nem válogató, mivel megterem a legkülönözőbb talajnevekben is, csak azok soványak, tápanyagokban szegények ne legyenek. Igen jól termelhető friss töréscsokban is, mivel ezen talajnekek rendszerint növényi tápanyagokban gazdagok szoktak lenni, ha pedig elegendő tápanyaggal rendelkezik a tengeri, akkor már a föld vad állapota nem akadályozza fejlődésében. A különböző tengeri fajták azonban e tekintetben nem mind egyformák, mert vannak egyes igényesebb félések, amelyekről mindezek nem állíthatók. [A tengeri trágyaszükséglete nagy és bátran trágyázhatunk alá minden káros hatás nélkül, mivel az istállótrágya a minőségre káros hatással nincsen, mennyiségét pedig csak fokozza. Friss istállótrágyával azonban mégse trágyázunk alá, mert az ugyan nem állítható, hogy káros hatással lenne fejlődésére, hanem a friss istállótrágya még nem tartalmazza a növényi tápanyagokat olyan alakokban, hogy azok könnyen felvehetőek lennének, mivel hogy az ilyen négyzet alakban, bizonyos olynemű bomlásokon kell keresztül mennie, amelyek kémiai változásokat idéznek elő abban. Az érett istállótrágya hatása egészen más, tápanyagai könnyebben felvehetőek s aránylag sokkal kevesebbre van szükség ebből, mint a friss istállótrágyából egy és ugyanazon

Ah, ez a virág varázsa volt, melyet ravatalán keblére helyezett!

Ez e virág boldogabb napok emlékét kelté föl.

Gyengéden veve reszkető kezébe az egyik rózsát. Mélyen meghatva tekintett a fehér illatos kehelybe, azután térdre rogyott s hangosan zokogva kiáltott föl: „Megtaláltam Mária virágját.”

A virágkelyhében egy könyecsepp ragyogott s a könyvből egy kedves leányarcz mosolygott feléje nagy sötét szemével — Mária. Mikor Bandi föltékkintett, a halál ott állt előtte.

— Az idő letelt, — mondá a halál.

— Megtaláltam, — mondá az ifju. Odaynyújtotta a virágot s a képet megmuttatta a halálnak.

— Igen, ez az igazi, — szólt a halál helybenhagyólag. — Ez egyike azoknak a fehér rózsáknak, miket végső bucsuzásul te adtál neki.

— Azonban hogyan jutott az ő kedves arczképe ide? — kérdé az ifju. — Ilyet én semmiféle virágban nem láttam

— Megmondom. Mikor én az ő lelkét a rideg földről elhoztam, hogy őt a menybe vigyem, elhoztuk a rózsát is. Utközben letenkintettünk a temetőbe s láttuk a te mély fájdalomodat. A leányka sirt, mikor látta, hogy mennyire szenvedsz. Egy csepp könnye beleesett a virág kelyhébe s a könyben volt az arczképe. Most azonban jöjj, elviszlek az örök hazába.

Erre fölbelegtek a szép fényes magasba. Eljutottak az arany kapuhoz, mely messze ragyogott s világított. Itt a halál megállott.

virágpompában álló csudaszerű kaktusznál, a dúsán viruló, az illatot lehelő narcisznál el nem tudta képzelni, mire való Máriának ez a csudálatos színpompa, ez az elbűvölő virágillat.

Azonban amott túlról virul az aranyos kankalin, a gyengéd, a bájós nefelejts. Egyike a kék virágoskákknak bizalmasan intett feléje. S mikor másnap a halál megjött s őt megkérdezte, vajjon megtalálta-e a virágot, félve és remélve kérdezte: „Talán ez a nefelejts az?”

A halál tagadólag rázta fejét. „Ez a te kis elhalt nővéred virága” — mondá.

Bandi ismét egyedül maradt s ismét tova bolyongott a kertben. Reménye már csökkent, mikor egy kis gyengéd gyöngyvirágot megpillantott. Lágyan lebben az enyhe zefir a kerten keresztül és elbűvölően hallatszott feléje a fehér virágkehelyből: „Isten hozott édes Bandim!”

Bizonyára ez a keresett virág. Mikor azonban a halál másod napon megjött, ismét csak így szólott: „Nem ez az; ez a te elhunyt édes anyád virága.” S erre eltűnt.

Vigasztalanul bolyongott az ifju a harmadik napon köröskörül a kertben. Lehetetlen volt a keresett virágot megtalálnia. Egy óra mulva jött a halál s akkor az ő kedvesét elveszti örökre. Ekkor édes illat áradt feléje. Fejét a fehér rózsabokorba rejté, mely ott egyik sarokban elrejtve virult. Fájdalma mindjobban enyhült. Ugy érzé, mintha az illatos fehér rózsák épen oly megnyugtató hatással volnának lelkére, mint a minőt kedvesének, szelid, sötét szeméi egykor reá gyakoroltak.

hatás elérésére. Azonban foszforsav tartalma ahhoz képest csekély, hogy a tengeri milyen mennyiségben igényli azt s épen azért a szuperfoszfát alkalmazása itt is nagyon ajánlható, mivel a tengeri is magra termelt növény, már pedig a mag jóságát tápláló hatását lisztességét ez adja meg.

H I R E K.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Somossy Gyula zalaegerszegi lakost a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Az Országos Tűzoltó Szövetség Szigethy Ödönt, a helybeli önkéntes tűzoltóság buzgó főparancsnokát a jövő évi augusztus hó 17-étől 21-éig Budapesten tartandó III. nemzetközi tűzoltó-congressus előkészítő bizottságának tagjává választotta meg.

Jótekonyság. A dr. Lőke Mór elnöke alatt működő Krajczár Egylet f. hó 7-én tartotta ruhakiosztási ünnepségét. Az izr. iskolába járó növendékek közt 500 korona értékben osztottak ki lábbelít, ruhákat s kendőket.

A kaszinó közgyűlése. A tapolczai kaszinó-egyesület folyó hó 6-án délután tartotta évi rendes közgyűlését Papp László elnöklése mellett. Rittkán látni a kaszinó helyiségében annyi tagot, mint a mennyien ez alkalommal ott összegyűltek. Az elnök is örömmel vette ezt tudomásul s üdvözlővén a tagokat, megtartotta elnöki megnyitóját. Utánna a titkár, azután a pénztáros, majd könyvtáros tették meg szokásos jelentésüket, miket a közgyűlés tudomásul vett. Majd élénk eszmecsere indult meg az iránt, hogy fentartassék-e továbbra is az egyesület, vagy feloszlattassék. Végül is azt határozta a közgyűlés, hogy lehetőleg rövid idő alatt újabb közgyűlés tartandó, mely véglegesen dönt a fennmaradás, vagy feloszlattatás kérdése felett.

Vizsga a vinczellériskolában. A tapolczai m. kir. állami vinczellériskolában a tanévet bezáró vizsgálat folyó hó 19-én délelőtt fog megtartatni.

Az ifjúsági egyesület megalakítása érdekében a folyó hó 10-ére összehívott értekezlet hosszas eszmecsere után azt határozta, hogy felhívást intéz a szülőkhöz és az egyesület leendő tagjaihoz felvilágosítás céljából, továbbá azért, hogy azokat az egyesület eszméjének megnyerje. Vajha mielőbb megvalósulna a szép terv!

Szolgabíró választás. A keszthelyi szol-

gabíró dr. Csák Árpád törvényes szolgálati ideje lejárt, Zalamegye törvényhatósága e hó 14-én újra választ. A megyében a választás elé izgatottsággal tekintenek, mert dr. Csák ellen, ki 11 éve általános tisztelet és elismerés mellett működik a megyénél, nála sokkal fiatalabb jelöltet állítottak. Csák Keszthelyen nagy népszerűségnek örvend. Ő teremtette meg gazdag régészeti ajándékával a virágzó Balatoni Múzeumot s ő rendezte be azt úgy, hogy ma már az ország egyik legemlegettebb kulturális intézménye. Ezenkívül minden társadalmi mozgalomban kiveszi a részét. Bukása az igazság arculcsapása lenne és nagy elkeseredést szülne az egész megyében.

Figyelmeztetés. A pécsi postaigazgatóság a karácsony közeledtével, mint minden évben, most is figyelmezteti a postai szállítást igénybevevő közönséget, hogy a saját érdekében jól, erősen, gondosan csomagolja el kiki a küldeményt, a melyet postára ad, nehogy kárt szenvedjen, a melyért a postaigazgatóság nem szavatolhat. Legjobb a csomagokat a délelőtti órákban feladni s ha a csomag távoli helyre van irányozva, tanácsos több oldalra ráírni a címet.

Uj gazdasági tanárségéd. A földmivélségi m. kir. miniszter Tillman Ákóst, a magyaróvári gazdasági akadémia végzett hallgatóját, a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézethez ösztöndíjas gazdasági tanárségédé kinevezte és a növénytermelési tanszékhez osztotta be.

Az Önképző Kör Dalárdája folyó hó 9-én tartotta alakuló gyűlését. Megválasztott karnagynak Grünberger Bernát főkantort, helyettes karnagynak Takács Sándor. Az egylet tagjai sorából felvételre eddig 22 tag. A dalárda folyó hó 14-én, hétfőn este kezd meg működését és hetenként 2 tanórát tart, hétfőn és csütörtökön este 8 tól 9 óráig. A gyűlésen kimondatott, hogy nem tagok is felvételnek a dalárdába, azért ezuton is fölkeri mindazokat, kiknek hajlamuk és szándékuk van belépni, sziveskedjenek folyó hó 14-én este 8 órakor a kör helyiségében megjelenni és a kör elnökénél, vagy a dalárda karnagyánál jelentkezni.

Halálozás. Dr. Mányóki Gyulané, volt tapolczai jelenleg budapesti lakos f. hó 4-én hirtelen elhunyt.

Haladás. A dr. Kórodi-féle flók fogászati műteremnek hatalmas konkurrensé támadt. Nem a borbélyok műtermeiben, — mert hiszen ezeknek egy részével a kizigazgatási

hatóság elbánt, amennyiben kettőt közülök teljesen a törvény korlátai keretében 10—10 korona pénzbírsággal sújtott, — hanem egy híres vidékükbéli fogász-műkedvelő személyében, itt Tapolczán, még pedig annak kellős közepében. Ugyanis e műkedvelő négykerekű talyigán mozgó ambulanciát rendezett be hetivásárok alkalmával itt Tapolczán a fogfájós hiveknek. Mult pénteken, folyó hó 11-én történt, hogy egy fogfájós atyafival talyigán berobogott Hochstädter Lipót helybeli lakos házának udvarába. Már kezébe vettá az emelőgépet, hogy szenvedé paciensét boldogítsa, amikor a boldogtalan a háriortost belépni látja. Hihetetlen ügyesség — nem a fogat húzta ki, hanem — elpárogott, mint a kámför. Boldog Tapolcza, tehát *nem csak flók-fogászati műtermed, hanem mozgó fogászati műtermed is van. Gratulálunk!*

Kedélyes utitársak. Licsár N. sümegi lakos a mult hét egyik napján ismerősei meglátogatása céljából áttjött Tapolczára. A délutáni vonattal akart hazatérni, de korán érkezvén ki az állomásra, betért a vasuti vendéglőbe. Ott akkor már a vonatot várva egy vidéki korcsmáros iddogált, ki megkínálta Licsárt is. Beszélgetés közt elérkezett az indulás órája s mindketten egy III oszt. kocsiba szálltak fel. Utközben a két boros ember összeszólalkozott és Lesencze-Tomaj — Sümeg-Bazaltbánya közt az ismeretlen korcsmáros a veszekedést kikerülni óhajto Licsárt, ki épen ezért más szakaszba akart átmenni, hasba szurta. Licsár a szurta miatt égtelen haragra gerjedt s leharapta támadója egyik fülét. Mindkét súlyosan sebesültet kórházban ápolják. Licsár sebe életveszélyes.

Halálos baleset. Farkas Antalné, szül. Majer Rozália 63 éves tapolczai lakos már régebbi idő óta szivbajban szenvedett. Folyó hó 10-én disznóoles volt a háznál. A házbeliek máshol lévén elfoglalva, rövid időre magára maradt, akkor utolérte szivbaia s beleesett egy forró vízzel telt edénybe. Oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sebeibe belehalt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ÁRMIN
óras- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb óras- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármin.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utca. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát egy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad minden féle épület- és butor-asztalos munkát, ugy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

Kifogástalan első rendű fásajtvány

eladó

ezre 80 forint, őszi átvételre,

Kohn Márkusnál
Kapolcson

„Nekem nem szabad ide bemennem — mondá szeliden. — Ott nincs köny, nincs fájdalom, nincs halál. Mert ez a paradicsm. Itt a halálnak meg kell állania.”

Bandi kopogtatott a kapun. Egy fénylő arcú angyal mennyei dicsfénytől ragyogva kinyitá a kaput. „Mit akar ez itt? — kérdé Bandira mutatva. — Élőt ide be nem eresztetek.”

A halál elmondott mindent. Az angyal intet s Bandit beereszté. Ez most egy tágas mennyei tereben állott. Csak félve mert előbbre lépni. Figyelő füléhez zenehangok ütődtek, oly kedvesek, oly elbűvölők, hogy ilyen hangok csak az örök alleluja hangjai lehetnek.

Amott tulról a fehérruhás szűzek csoportja halad a mennyei tereken s közöttük megpillantá jegyesét. Erre szive ellágyult. Miként foszthatná meg Mariát ily boldogságtól, ha hazavinné a rideg s örömtelen földre. Nem, ezerszer nem! Inkább egyedül éli örömtelen életét.

Pár pillanat mulva már az angyal és a halál előtt állott. „Vigy csak ismét magaddal,” — szólt szomoruan.

A halál hallgatagon megfogá kezét s lefelé lebbent vele. Az angyal azonban meleg, áldó pillantással nézett utánna s ismét visszaszállott Isten trónjához.

Most mindketten visszaérkeztek a halál kertjéhez. „Hadd nézzem még egyszer rózsámat, azután ismét visszatérhetünk,” — kö-

nyörgött Bandi. Némán kinyitá a halál a fekete kaput s pár pillanat mulva rózsája előtt állott s mélyen kelyhébe tekintett.

A halál megígérte, hogy jönni fog, ha készen lesz,

Este lett. Bandi egyre lankadtabb lett. Lefeküdt a rózsabokor alá. A rózsza részegítő illatot küldött reája. Erre ellágyult és szivét fájdalom szorongatá, miként még soha. Lezárá szemeit s mély álomba merült. Álmában látá menyasszonyát s szelid mosoly játszadozott ajkai körül.

A fekete kaputól azonban egy kedves alak közelített a csendes szendergőhöz. A halál volt. Már többé nem zörgő csontváz alakban, hanem szép, ragyogó angyal alakjában. Sötét fürtök környezék a szelid halvány arcot, melyről szent szelítségű sugarzottak a fekete szemek s gyengéd kezében lefordított fáklyát tartott. Csendesesen lépett Bandihoz. Egy pillanatig mosolyogva nézett a szendergőre, azután lehajolt, megcsókolta halvány ajkait, fáklyáját a földbe szurá, hol sercegyve elaludt.

E pillanatban Bandi élettelenül terült el. Megdicsőült lelke elszakadt a halandó testtől. Kezet kézben tartva lebegett a két szellem az ég felé. Az aranykapu angyala mosolyogva nyitá ki előttük az ajtót. Az angyal mellett egy kedves alak állott, ki őt a boldogok szelid mosolyával fogadá. Ezután a Mindenható trónjához léptek, csakhamar mindkettőjök ajkáról zengett az örök alleluja.

KUNZE LAJOS

(Kunze Antal keszthelyi óras fia)
ÓRAS és ÉKSZERESZ
Tapolczán,
(Kardos-féle ház).

Az egyesült európai első ezüstárugyár r. t. egyedüli tapolczai képviselője.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű **ékszer és arany, gyűrűk, lánczok, arany és ezüst órák** bevásárlásánál. Óra javítás 2 évi jótállás mellett eszközöltetik. Nagy raktár karácsonyi és ujévi ajándékokban csakis **Kunze Lajosnál**.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elvállal jutányos árak mellett szakmájába vágó munkákat: **hordókat, kádakat**, ugy egyéb **pincze-eszközöket**.

Állandóan raktárt tart ezen cikkekben.

Javításokat jutányosan elfogad.

CSILLAG FERENCZ

cipész mester

TAPOLCZA

Fő-utca (Gold-féle ház.)

Készít divatos **uri**, **női**- és **gyermek-lábbeliket**. — valamint **fájós lábakra** (orthopäd) **czipöket** — csinos és tartós kivitelben.

Javítások gyorsan és pontosan teljesítenek.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázó

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint **szobafestést, mázólast, tapétázást, aranyozást és czimfestést**.

FOGAK**és teljes fogsorok**

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házban.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedese Tapolca.

HIRDETÉSEK.

5724/P. 1903. sz.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Takács Jenő** tapolczai kir. közjegyzőt, távollét, vagy betegség eseteiben, a pécsi közjegyzői kamara 387/1903. sz. határozatával állandó helyettesül kirendelt dr. **Lüley Sándor** közjegyzői jelölt helyettesíti.

Zalaegerszeg, 1903. deczember hó 7.

Szirmay

kir. tszéki bíró.

**KARÁCSONYI
ÉS ÚJÉVI****AJÁNDÉKRA****LEGALKALMASABB:****Imakönyvek,****Diszművek****Ifjusági iratok,****Levelezők,****Emlékkönyvek,****Költemények,****Levelezőlap albumok,****Képes könyvek,****Levélpapírok****diszes dobozokban**

kaphatók

Löwy B.

könyv- és papirkereskedésében

TAPOLCZA.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra **3 kor.**, öt hektóra **14 kor.**

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)

Tüzifa eladás.I. Bükkfa házhoz szállítva **33 kor.**II. " " " **29 "**I. Cserfa " " **32 "**II. " " " **28 "**

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,

I-ső osztályu bükkhasábfát korona **130.—**II-ik " " korona **125.—**

szállít bérmentve a tapolczai vasut-

állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolca.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegetület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA füszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SÄTTLER JÖZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Fogorvos**Dr. Kóródi Simon**

állandóan rendel Tapolcán

kivétel nélkül minden

vasárnap és csütörtökön

Steiner Lipót ur házában

délelőtt 9-től délután 5

óráig.

18-20

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle„Viktória”
tyukszem
kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésnél bérmentve kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Jorgo János

órák gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelyzőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált arjegyzekemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy arjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick.

keltokban 36 órai járással 2 frt. 30

8039. sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr. 1 frt.

7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5

7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm.

magas 11 50

7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20

Sziveskedjék nevére és hárszámomra 75/R.

Pontosan figyelni.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjusági és diszművekből. Imakönyvek minden vallásfelekezett részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban, nyomtatvány-raktár, ügyvédek és körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pacsétnyomókat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZESEMENBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmű iparával.

L Ö W Y B.

könyv- és papirkereskedő, Tapolcán.

Műtrágya

Van szerencsém a t. gazdaközönség tudomására hozni, hogy a

beszerzés.**„HUNGARIA”
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

képviselőt egész Zalamegyére átvettem és kérem, hogy a műtrágya szükséglet fedezése ügyében bizalommal hozzám fordulni sziveskedjenek. — Legolcsóbb árszámításról és figyelmes kiszolgálásról biztosítva a t. gazdaközönséget, maradok kiváló tisztelettel

Reichenfeld Gyula Nagykanizsa.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likőrök, likőrkrémek stb. az általam készített vegylisza esszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Esszenciák és Kompozíciók gyára.

Ne vegyen senki
hangszert

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 44 I. sz.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb:

EGYENSULY, TIZEDES ÉS SZAZADOS MÉRLEGEK, GABONA, MARHA, ES HIDMERLEGEK,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTOLA ERNŐ, BUDAPEST

Fő-üzlet VI., FONCIERE-PALOTA. Gyár VI., RÉVAY-UTCZA 16. saját ház

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizosertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

Számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

7-7

Osztálysorsjegyek

==== kaphatók ====

◉◉ **LÖWY B.**

könyv- és papír-
kereskedésében

TAPOLCZÁN. ◉◉